

G E H E I M

ANJV-ACTIVITEITEN INZAKE DE VOORGENOMEN TROEPENUITZENDING NAAR

NIEUW-GUINEA

Het communistische Algemeen Nederlands Jeugd Verbond ontwikkelde vanaf de tweede helft van mei jl. een aantal acties gericht tegen de voorgenomen uitzending van troepen naar Nieuw-Guinea. In verschillende gemeenten werden demonstraties gehouden, leuzen gekalkt, pamfletten verspreid of aangeplakt. In andere plaatsen werkte men met extra edities van "Jeugd" en werden spandoeken opgehangen. Op openbare en besloten bijeenkomsten riep het ANJV op om te ageren tegen de militaire maatregelen en protesttelegrammen aan de regering te zenden.

Het begin van de actie viel ongeveer samen met de op 21 mei in Amsterdam gehouden receptie ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van het verbond. Paul de GROOT, algemeen secretaris van de CPN, bracht daar naar voren, dat het communistische jeugdverbond in samenwerking met partij en vakbeweging op korte termijn aan het publiek moest duidelijk maken, dat de uitzending van troepen naar Nieuw-Guinea een voortzetting was van de oude koloniale politiek en dat in het verzet daartegen desnoods offers moesten worden gebracht.

In de loop van de actie gaf het ANJV een tweetal oproepen uit. Volgens mededelingen van ANJV-bestuurders zouden deze in een oplaag van een half miljoen moeten worden verspreid. De eerste riep de jongeren op geen medewerking te verlenen aan de regeringsplannen en een nieuw koloniaal avontuur te verhinderen. In de andere werd er de aandacht op gevestigd dat de uit te zenden militairen per vliegtuig als burgers vervoerd zouden worden en dus in het bezit moesten zijn van een paspoort. De ouders van minderjarige dienstplichtigen werd op de mogelijkheid gewezen hun toestemming voor de aanvraag of de verlenging van een paspoort te weigeren. Het partijdagblad van 30 juni meldde dat vele ouders aan deze oproep gehoor gaven. De betrokken militairen zouden daarop zijn afgekeurd en overgeplaatst naar andere onderdelen.

De actie van het ANJV - zie voor chronologische overzicht de bijlage - duurde tot begin juli voort. Alhoewel de communisten de buitenwereld hebben willen doen geloven dat de aan de dag gelegde activiteiten van behoorlijk kaliber waren, bleek de dagelijkse leiding van het

G E H E I M - 2 -

G E H E I M

ANJV over het verloop niet tevreden. Half juni deelde Roel WALRAVEN, lid van het dagelijks bestuur, mede dat van de twintig afdelingen in het Amsterdamse district - het grootste van het land - er slechts twee actief aan de acties deelnamen. Van de overige was naar buiten niets te merken.

Bij deze acties is niet gebleken, dat het ANJV beschikt over contacten in het Nederlandse militaire apparaat. De berichtgeving in de communistische pers, in het kader van dezelfde campagne, over slecht of onvoldoende eten in een Haagse kazerne en over onbehoorlijk optreden van een sergeant in het legerkamp te Zuid-Laren, was waarschijnlijk afkomstig van losse gesprekken met militairen. Sedert de mislukking van het "militaire bureau" van het ANJV in de jaren 1951 en 1952, heeft het communistische jeugdverbond deze sector van zijn propaganda-gebied schromelijk verwaarloosd. Ook nu weer is een poging gedaan om ANJV-ers adressenmateriaal van militairen te doen verzamelen teneinde de actie meer gestalte te geven en over een langere periode te kunnen uitsmeren. Tot op heden is echter niet merkbaar, dat de leden van het verbond inderdaad in deze richting hebben gewerkt.

15 juli 1960

G E H E I M

Chronologisch overzicht van door het ANJV aan de dag gelegde activiteiten met betrekking tot de troepenzzendingen naar Nieuw-Guinea.

- 17 mei Bespreking van Bart SCHMIDT, vice-voorzitter van het ANJV met plaatselijke bestuurders in Arnhem over het organiseren van een actie tegen het uitzenden van troepen naar Nieuw-Guinea. Als plaats van samenkomst werd Arnhem gekozen omdat de voor uitzending bestemde troepen in Arnhem gelegerd zouden zijn.
- 20 mei Pamfletten verspreid in Bussum in verband met het vertrek van de "Karel Doorman" naar Nieuw-Guinea.
- 21 mei Op de receptie t.g.v. het 15-jarig bestaan van het ANJV deelde Paul de GROOT mede dat op korte termijn een actie zou worden ontplooid tegen de uitzending. In samenwerking met partij en de communistische vakorganisatie zou het ANJV moeten bewijzen dat de uitzending een voortzetting is van de oude koloniale politiek en dat in het verzet daartegen desnoods offers moesten worden gebracht.
- Feestavond ANJV te Arnhem, met onder de aanwezigen militairen. Schetsjes opgevoerd o.m. betrekking hebbend op de uitzending naar Nieuw-Guinea.
- 22 mei Viering 15-jarig bestaan ANJV te Amsterdam. Protestschrijven gezonden aan regering.
- 22-28 mei Plannen om in Arnhem pamfletten te verspreiden.
- 30 mei Het ANJV was van plan op het Noordereiland te Rotterdam een handtekeningen campagne te voeren i.v.m. het vertrek van de "Karel Doorman". Het vervroegde vertrek maakte dit evenwel onmogelijk.
- 30-31 mei In de nacht leuzen gekalkt in Arnhem in de nabijheid van de Saksen Weimarkazerne.
- 31 mei Op een in Amsterdam gehouden contact-avond van de communistische Nederlandse Vrouwenbeweging werden de aanwezigen opgeroepen adressen te verzamelen van dienstplichtigen en hun ouders. Roel WALRAVEN, lid dagelijkse leiding van het ANJV gaf de volgende toelichting: het is de bedoeling een oproep samen te stellen van ontevreden vroegere militairen die in Indonesië zijn geweest. Deze oproep zou dan in kazernes en treinen verspreid moeten worden.
- 1 juni Pamfletten verspreid op militair terrein in Nieuw-Millingen.

G E H E I M

- 3 juni   Verspreiding van 150 pamfletten onder militairen te Assen.
- 4, 5 en 6 juni   ANJV-Pinksterkamp in Elst. Roel WALRAVEN deelde mede dat telegrammen waren ontvangen uit de legerplaatsen Maastricht, Venlo enz., waarin militairen mededeelden uit protest tegen de troepenzedingen verschillende dagen niet te zullen eten. Op 5/6 verliet een groepje deelnemers het kamp. Vermoedelijk gingen zij in de omgeving plakken.
- Andere ANJV-Pinksterkampen in Rhenen, Soest, Schoorl, Epe en Bakkeveen zonden protesten naar de regering.
- 7-8 juni   In de Spaarndammerbuurt te Amsterdam werden 's nachts ANJV-bulletins aangeplakt.
- 8 juni   Pamfletten verspreid onder militairen die in Maastricht een niet-communistische feestavond hadden bijgewoond.
- 9 juni   Pamfletten verspreid onder militairen in Zuid-Laren.
- Idem onder militairen van de Ripperda-kazerne in Haarlem.
- Demonstratie in de Indische buurt te Amsterdam.
- 9-10 juni   's Nachts extra-editie van "Jeugd" aangeplakt in de omgeving van de Hoofdweg en de Curaçaostraat te Amsterdam.
- 10 juni   Handtekeningen verzameld in de Jordaan te Amsterdam. Na afloop werden ANJV-bulletins aangeplakt.
- 11 juni   Spandoeken in Amsterdam opgehangen.
- 11-12 juni   Pamfletten aangeplakt in de Jan Evertsenstraat te Amsterdam.
- 12 juni   Pamfletten verspreid op station Hollands Spoor te Den Haag onder militairen.
- 15 juni   Pamfletten verspreid onder te Roermond gelegerde militairen.
- 16 juni   Op algemene ledenvergadering van het ANJV te Amsterdam deelde Joop WOLFF, voorzitter van het ANJV, mede dat het ANJV een half miljoen pamfletten gereed had gemaakt voor verspreiding. Voorts dat de lopende actie nog ca. 14 dagen zou worden voortgezet. De leden werden opge-

G E H E I M

roepen iedere avond te plakken en te kalken en goed georganiseerde demonstraties te houden.

Fiets- en bakfietsdemonstratie te Amsterdam in de Staatsliedenbuurt.

- 18 juni Demonstratie van enige personen bij het Van Heutzmonument te Amsterdam. Spandoek opgehangen met als tekst "Eerst Atjeh, nu Nieuw-Guinea, Troepenuitzendingen? Neen".
- 20 juni ANJV-demonstratie in de Jan Evertsenstraat en omgeving te Amsterdam. Aantal deelnemers ca. 100. Nadat de stoet door politie uiteengejaagd was, werd een nieuwe geformeerd. Buurtbewoners betuigden hun instemming met de demonstratie.
- 21 juni Bustocht van Amsterdamse CPN'ers en ANJV'ers naar het Binnenhof. ANJV-ers lieten ballonnetjes opgaan met een bord "Weg met de defensie-nota". Deze bleven hangen aan de bovenleiding van de tram. (Het was oorspronkelijk de bedoeling dat de ANJV-ers reeds 's morgens met een aparte bus naar Den Haag zouden gaan. Dat ging evenwel niet door wegens gebrek aan belangstelling).
- voor 22 juni ANJV kalkte op verscheidene plaatsen in Rotterdam-Zuid.
- 22 juni Pamfletten in Finsterwolde verspreid.
Idem in de binnenstad van Vlissingen huis aan huis.
- 23 juni In Utrecht ANJV-manifesten aanwezig ter verspreiding.
- 24 juni Tijdens het laden van munitie voor Nieuw-Guinea aan boord m.s. Wonosobo in de Kruithaven te Velsen werden onder de arbeiders pamfletten verspreid. (Oproep aan ouders van minderjarige dienstplichtigen om geen toestemming te verlenen voor paspoort).
- 25 juni Pamfletten verspreid te Treebeek.
- ± 26 juni ANJV-pamfletten huis aan huis in Delfzijl verspreid.
- juni/juli Op een nog nader te bepalen datum moesten de ANJV-leden in Bussum het maandblad "Jeugd" (juni-juli aflevering) onder de militairen van de Palm-kazerne verspreiden.
- idem ANJV-pamfletten verspreid in Hyppolytushoef (gem. Wieringen).

G E H E I M

- ANJV-pamfletten in Den Helder verspreid.
- 2 juli ANJV-pamfletten in Bergen op Zoom verspreid.
- 4 juli In Landsmeer huis-aan-huis verspreiding van ANJV-pamfletten.
- 5 juli Verspreiding op beperkte schaal van ANJV-pamfletten in Alkmaar.
- 6 juli Vergadering in Amsterdam-N. van het ANJV en de NVB. Sprekers: Annie AVERINK, secretaresse van de NVB en Roel WALRAVEN, lid dagelijkse leiding van het ANJV.
- 14 juli Idem in Amsterdam.

G E H E I M